

Perf. 4.) Quia non est respectus mortis eorum, & firmamentum in plaga eorum.

Describit deinceps peccatorum pacem seu prospexitatem. Primum autem hanc in eo confitere acriter, quod non ita passim illorum acerba funera mortales cernuntur frequenter laboriosi, sicut iustorum; nec fide alio viende & suscipienda, aut illis horribiles & timenda, sed leniter ac placide moriantur; nulles quasi detinet vinculus: deinde, quoniam in illorum afflictione aque calamitate nulla frēa fieri possit, aut perverteri est, nulla quasi solidos & gravissimos sed si qua forte incidat, aut si levis, aut si paulo gravior, mox liberenrur. **V**el, si abique negatione membra legatus secundum; adest ipsius robur & opes, quibus iliam faciliter circuite repellente valeant. Postremo, si mori contingat, non agnoscatur magnis & longis doloribus angoribus, sed levibus morbis, quia summa curante diligentia seipso, & exquisita utitur medicamentis, nihilque enim negatur quod levamento & solatio queat, ita ut iux de morte cogint, aut te morituros putent, aut verecundam. Hic ex variis dicendi modis integrat sensus, verus, & liberalis, ut ex singulari sententia partium explanatione constabat, ubi de myfico nonnihil attingetur.

Quia non est respectus morti eorum.) Hieronymus, non cogitavimus de morte sua: quia Symmachus etiam translatio eius ut choliiorum ab biblia Sistina refert collector, & Agellius approbat, *ix annisque post damnationem auctorum*, id est, non fuerunt anxi & solliciti, nihil exire suum, non exaggravat eis cogitatio de morte, quippe cum tam bene & laetè curatis, ne subite quidem iuicio aut recordatio mortis. Hoc pacto non est respectus (nempe illis) morti eorum, idem ester auctor, non recipiente ad mortem, aut, *tunc nomen Graecum*, lexime non posse possit, *et in aliis* iustitia, *et misericordia*, *et placis* tandem duris accipi (quod pertinet ad membrum lequens, quamvis (quod est in alio verbo) ordinarios in vita hominum aliorum labores non subeant.

To τονδικους αιδης αεισμενος ηπατοποτημενος,
αδηνεπι μαζι τρισ ει την πανηγυριαν,
αδη πολιον καιδη πολιον αι τακον.
His inevitabit ille semper & irreversibilis erit mors,
Et validi flagella in plagiis gravibus;
υπενανομην laborum inficientes cembriunt.

vel occurrenti per se cogitatione illa. Quod non tentat ad accundatos peccatores, ob incognitam & incuriam mortis, sed ad eorum propteritatem exprimandam, quia ob optimè tractaram cutim & corpus, vix ullum doloris habent fenum, quo stimulento ad cogitandum & curandum de morte, ad extreemam pervenient etiam, & tamquam fructus maturus, ex corpore anima sponte abit, ac inopinatur. Alii enim ex Hebreo, **תְּמִימָה שְׁנִית**, **enharabiboth**, non sunt ligamina, id est non trahuntur quasi vinculis gravium dolorum & morborum ad mortem, sed quasi laxatis habentis & spatis, diutius vivere finiuntur, non velut cunctis in corpore ligata violentia anima extrahitur; non dicit laungent, agrammatice trahunt animam, non fringunt hujusmodi vinculis ad precentiam; non habent molestiam ligaminum quae vultibus adhibentur; non sunt colligari & conjurati in mortem eorum, ut exponit Tretetus; sed ocyus eorum discedit anima, & per se facilique nego-
tia; quicunque duxerint in bonis dies suos, in punto ad inferna defendantur, **in damnationem**, in regno & placida morte defungendo, salvo, quantum tamen patitur, nul-
Hoc pacto, **שְׁנִית וְעַבְדָּוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם**, expone-
natur, non est renuntius, repulsa, denegatio in morte eorum, id est, non possunt renunciare, repellere, denega-
re adiutorum mortis, mortem recusare, aut vitare, mori-
endum illis necessariò. Basilius, Theodosius, & is-
quem citat Agellius, Theodosius tulipicums esse re-
questem si explicant, ieu abutrum, recusationem, &c., ut habet verbo quedam Latina, de qua polteas, **de-
litionem**, ut intelligamus, illos, etiam si veri quan-
doque videantur in periculis, nunquam ut se ferre
detractionem, declinationem, animi defectum, &
desperationem; sed brevia biis sepe expedire, eximere,
liberare. Euthymius & Nicophorus referunt hoc ad
alios, ut non judicetur ab aliis illorum abunda & re-
piunda mors, qui pot sic secundum naturam adveniat
& sponte **שְׁנִית**, non violentia, quasi videlicet
etiam ex morienti modo judicari felices possint, & opta-
bile si fieri, quemadmodum optat illi mors animam
suam morte superiorum, & ferri novissima sua similitudine coram
m. Revocata hic posset quartus antea indicatus, licet **num 25**
non

Hugo, docet, non res ipsa peccatoribus, nec
tum mortem, quemque in ea curvis redditum pro
mortis, ut a pace illa sua malo delinquit atque lugens,
& peccatum in agere, neque hanc mentem in plae-
cam, ut nesciatur compunctione per infirmita-
tem, & carentur a peccatis, quia non diu habent
in illa populi. Confirmat Hieronymus vestimenta
peccata recitata, ut etiam nota Hugo, non recte recitat
mortis sua. Dionysius Citharidus recte plures ex
allatis opinib[us] quod peccatis non recipiunt mortem,
quod eos non recipiat IESUS in morte: quod
non recipiant mors eorum ab aliis, cum tam illi
vivant. Ultimum censit opiniam. Quatram teori-
as vivis etiam de morte, quod ipsa non recipiat: id
est, non retro alpicat, & non recedit. Juxta editio-
nem qui habent, non ab dominatio[n]e mortis, sed morti
coram, interpres Angelicus, & Hugo, ideo peti-
nit peccatoribus pacem. Si rileuant in terra, qui
cert illis mox & etenac maner, que nec declinari
eis, nec ipsi declinare ad ea possunt. Alterus Catholodus,
qui peccatas in morte eis non declinavit, D
ne die priori urgenti extremitate, ieiunio vixisse pos-
sunt, deinde statim vice, illi magis ictu pro-
bantur aegre.

Ultima veritas, in qua est, mechanica, traditur ab
Ambroso, qui praeclaram reprehendit, quamvis
alibi legat, non est destinatio mortis eorum: & eis da-
vitio interpetatur aeterna. Sanctorum autem dicunt esse,
quod peccatores in xime impiis se reclinare non possunt,
hoc est, quia in alteram partem eis & leviter, pro-
pter fatigacionem, & se erigere ad collis & resurgere
in iustis, quum sit causa mortis eorum, quia illi in
tempore impuniti, qui visus est Abraham non totum
fex, sed oculos erigebat, iulus autem Christo
comitem, & concepitus, non solum relictum, sed
etiam relinqueretur, cum modis Job, David, Iacob
mendicium (marry) patrarent, eis universum
fussum in infirmitate velutur, infirmis passione col-
liver, mors et resurrectione: que mors etiam tali vir-
tutis requies & therium.

Quod S[an]ctus dicit, ulla res propria.

Et firmamentum in plaga eorum,) Hieronymus, &
firmitas scilicet virtus, quae Symmachus versu est:
ipsa fuit & est propria eorum, Alio, polarisatio, vel,
merita virtus, vel, luna vis ex fortitudine, inter-
gratique eius, & pugna, vel, luna vis ex palatum
fuerit. Ostatimque effervescere existimat eorum, & ver-
sum, & pugna, & force ex cor eorum. Res ipsa idem
significatur, & usq[ue] ad priore membro repetatur,
quod plaga eorum, non est gravis, nec diuturna,
sed laeta peritiae, & ex fortitudine, si non repetatur,
ut, quod non valens corporis robusto, nervo divisa-
tur, aut secundum plagam facile decollatur, malicie
vivit operante, quod peritiae, atque qui potius, aut
palata bene moritur, & plena hominibus habente, an-
namque, non timent hollies, ita illi nullum venturum
mortis periculum, si quod forte creetur. Sunt & qui
active interpretantur, quod plaga, quia filios dilectione,
est fortis ac vehemens, & non in noctendo potest. Me-
lior prior expeditio, para vero diversitas illi ex textu
Hebrei, quem non contra omnes modo legatur. Sic
nunc habet קדש אלים וברא, וברא, ומן, ומן ומן
etiam, idem valer, quod קדש ומן, ita ut alii minus mem-
(ז) heciam, idem, formativum nominis: idem
etiam, quod קדש ומן, neemptim, vel peritium.
Alii extremonauerunt, illi dictum literam formalim lo-
co aliis pronominis pluralis est masculini tertie persona
& legentur בְּנֵי עַמּוֹ, fortitudine eorum, vel fortis ex
זֶבֶר, quod est evidenter significatio, ita ut sit Elym.
Quidam voluerunt illi בְּנֵי עַלְמָן, bulus, quod significat
confusorum, ut בְּנֵי הַלְמָן, obsecram, בְּנֵי כָּחַל, dolor, seu
plaga, cum affixo per literam (ז) modo indicato. Pe-
nnultima sententia est Richardus Cenomanus: ultima,
Angelus, qui sub alium fit multo probabilior res refert,
quod adiuta sub Graecis propriis, γεραιοντος καὶ οὐκ
επιφύλακος, quod in Augustini editione est, in flagello.
Ultiparte autem LXX, ἡμέρα pro concreto nomine
καὶ βάρος, quod significat pugnam, crastum, oblitum,
complacuum, ulterium, quod illas beati creatum, aut re-
creatum. Non est quod plura de hoc membro afferam

ertum est mihi semper tueri vulgatam editionem præter ea quæ dixi, de præcedente, sive secundum licet in p[ro]p[ri]etate T[er]tii.

Vers. 7.) Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum; transiret in affectum cordis.

Sensus loci,

Dicit non extrinsecum dumtaxat iniquitatem esse, quaque circumiectum de foris vestimentum, non levem, quaque parum nocere possit; sed ut ita dicam, opulenta, cuique alijs tunc superaret unde valens explor: producent ac redundante extimis, ac fieri prius mediatum i. pr. quidquid animo conceperit, & affectaverint, ipsa consequentur, & in opus deducant; immo etiam vincat expectatione desiderium eventus propter fortunam, preterea ut non obiter led cum affectu studio magno exequantur praecogitat iniquitatem, magna contentione, & ex habitu, iniquitatis opera exercant. Exaggerata peccatum ex eo quo quis per ingratitudinem abutitur divinis beneficiis ad peccandum, & incrassatus, impetuatus, dilatatus, dereliquerat Deum faciem, & beneficium a sum, quod magnificatus & dilatatus, incrassatus & impinguatus, praeferunt sermones Dei pessime b: quod cum comedere & saturatus fuerit, & impinguatus, & abundanter delites in boitate Dei magna, provocet eum ad iniquitatem, & recedat ab illo, & prospexit legem eius post tergo sua, & satuit quasi rotar cari. Suplicatur & ipse prius, quod Richardum Cenomanum obliterave deprehendi, legile LXX, non יְהוָה oculum, oculi eorum, sed יְהוָה bonyone, iniquitas eorum. Hoc melius quam quod Generatius dicit, cunctis ideo tollere hinc dico: Legem qui dixi P. 16, y addid sum conclusum, & Psalm. 2. si vers. 10. eti ad pinguedine replestrum an amea. Comparat ipsos pinguis Augustinus hoc loco cum tuor devo vi: dicit enim tamdammandos quidem macie malos, & necessitas quadam improbus, quia serena magis omnis necitas, quam perpetrandi aliqua iniquitas, tam multo dannandum magis divitem, qui abundans rebustus, tristis resalenes, nisi ferat: corripiens, sed indicat inimicis, ex quo adipe iniquitatem in ipsum effundat, vel cum Dei respondeat contemptu: His illi est de quo Job 6: contra emponentem solvatus s. Tres. 7.7. e. 34.6. Dicendum quae iste sit pinguedine, ut vers. 10. eti ad pinguedine replestrum an amea. Bernardus f. 1. quam cupiam ipsa complacet malitia, etiam nulla ipe alterius commodi blandiente. Transfert prater in affectum cordis, qui quod volent, & inordinatus eis lugerit affectus, impotenter efficere contumus, afflantes nimio zelo, etiam secundum speciem bono, non ex ordinatione charitatis, nec ex charitate, de qua re idem Bernardus praecepit ergo: Item transfert in affectum cordis, qui divina, tum judicia, tum mysteria, ex cui cordis ultimum dispositione. Id Ambrosius b torque in Ariano, qui Dei nro scientiam derogare non perhorreant, quem ne dispositione sit subiectus Deus, nec ordinis, & ex similitudine humana natura dispositionem sibi nemo debet secellere arcari. Adhuc transirent in affectum cordis, qui affectus & concupiscentiae contentum, ita ex coenientia concipiatis peccatum, & hoc quando coniunctum fuerit, generet mortem, & videtur verbi gratia, mulierem, ad concupiscentiam eam, sicut mactant eam in corde suorum, & post concupiscentias suas eam. Ficiunt vias suorum, & inventore voluntatis eorum, ut loquantur & faciant que voluntate. Denique transeunt in affectum cordis, qui teneat transmutantes, ac transformantes totos in affectus carnales, & bestiales, ita ut cor forte illis, quemadmodum Nabuchodonosori, & esse videatur illi. Hos Paulus o: vocat depravatus, & sensu[m] adulatore[m] impudicitus in operacione omni immunditia. Pro depe[r]ant Greci & Romani. Hieronymus interpretatur inadolecentes aut indolentes, hoc est, aliquis dolore ac remoribus peccantes, & quoniam nentientes ruinam suam, seruantur, & tanquam bestias ferunt viventes, in motu ruunt, deparsant eum dici arm. transiunt, & illos alios esse qui in vito deprehensi delectentur, & non solum non dilecant; verum etiam gloriantur, & potent ne quendam turpitudinem palnam & violorum coniecutos.

¶ Tercius,

¶ Tertius,

¶ Tertius,